

FELSŐ-ZEMPLEN

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG: Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő: Török-utca 220 szám.	Kéziratok nem adatnak vissza. Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el. — Nyílt-tér soronkint 20 kr. — Hirdetések jutányosan számíttatnak.	ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 10 kr.	KIADÓHIVATAL: Hova az előfizetések, hirdetések és nyílttéri díjak küldendők: Landesman B. könyvnyomdája.

„Az életnek neveljük.”

Nagyon sokszor hangoztatott igazság ez: »Az életnek neveljük.« Olyanra tanítjuk, azzá neveljük gyermekeinket, a minék az életben hasznát vehetik, a minék az életben örülhetnek, a mi boldogulásaikat s igaz boldogságukat előmozdítja. Mennyi haszontalan dolog van mégis, milyen sok hiábavaló munka, a minék eredménye — feledés, mint felesleges, céltalan dolog miveltetik a szükségességeknek rovására.

Első sorban tehát emberré, isteni kép-másává kellene nevelnünk azokat, másodsorban munkás, ügyes és hasznos tagjává az emberi társaságnak. Vajjon mit teszünk e helyett? Felekezetiességet hirdetünk s a szükséges ismeretek helyébe tudományt fitogtatunk, míg a szülők divatbábokat nevelnek gyermekeikből s a társadalom ferde szokásainak hódolva, engedik azokat minden élvezetekben részesíteni a vallás és erkölcs nagy kárára az emberi társadalomnak s egykor önmagának romlására.

A tudór, a példánykép, mely e hibákat megmutatná, feledés homályába van burkolva és a legszükségesebbet elnyomják a bölcsek munkái, a melyekből sohasem tanulja meg sem a nevelő, sem a gyermek azt, hogy a boldogságnak teljes alapfeltételei a vallásos munkás élet.

A mi ezen célt megkönnyíteni s a mely által ezt elérni tudja a gyermek, ez a szükséges tudomány és a hasznos ismeretek megszerzése által lesz lehetségessé.

A szükséges tudomány, mely a többi ismereteknek kulcsát a gyermek kezébe adja, ez a négy: olvasás, írás, számolás és a hiterköls tudomány. Ezek bevezetik az isteni bölcsesség szeretet és jószág titkaiba, beengedik hatolni az elmét a természet örök törvényeibe, az abban levő erők okos felhasználásra s az életszükségletek beszerzésének módjára, erőnk, egészségünk megó-

vására. Ezekből tehát önként következnek, hogy az anyaföldnek, mint a közös anyánknak megművelésére, nagyobb termés kiaknázására, a haszonállatok okserü tenyésztése és ápolásra s azok czélszerű felhasználására, vagyis a népszerű gazdaságtan és egészség-tan legyen a főismeret s hassunk oda, hogy a népiskolákban — különösen falu helyen — ez leginkább ápolassék, nem csupán elméletileg, de a mennyire az lehetséges, gyakorlatilag is.

Azonban bármily ügyes, munkás és eszes gyermeket nevelnek a szülők és népnevelők, a boldogságot ez ugyan még meg nem szerezheti, sem a társadalom csupán »ennyivel« hasznos tagot nem fog nyerni, hanem ha az illető hitbuzgó, vallásos egyén is leend. Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyerné is, lelkét pedig megsérti? Az isteni tisztelet mindenre hasznos, mely ugy ezen, mint a más világon bir igérettel. Ma a kereskedelem a fő az anyagi világban is. Adunk, veszünk mindent, a mink van, értékesítjük, keressük a mi szükségessé. De feledik a szülők és nevelők, hogy »nagy kereskedés az isteni félelem a megelégedéssel együtt.«

Ez a tudomány azonban idegenné vált korunkban. Önzés és emberi bölcsesség tört ma már utat magának. Ki keresi ma már ama jézusi mondásnak igazságát s ki hiszi annak erejét. Egy a szükséges: dolog. Boldog ki a jobb részt választotta.

Ez a tudomány, mely emberi bölcsességgel még meg nem elegyítettett, ma már sem a családoknál, sem az iskolákban érdemelt helyét el nem foglalja. Ha az uralkodnék, a példa vonzaná a gyermekeket és az ifjuságot, ámde nézzük csak meg, mit követnek? azt, a mi azzal homlokegyenest ellenkezik.

Szülők és népnevelők! Nektek szól emez apostoli mondás: Neveljétek gyermekeiteket az Urhoz vezető intésben és okta-

tásban. A ki ezt tenni elmulasztja, nemcsak hiában fecsérli el a gyermek nevelésére szánt drága időt, hanem nagy felelősséget és súlyos ítéletet kell kiállania azért, sokszor már itt ez életben, de amott elkerülhetlenül.

A bekövetkezendő ujskolaév foglalkoztatja elmémet, midőn eme soraimat megírtam; kérve a szülőket, mint a népnevelőket, hogy tudják megkülönböztetni a legszükségesebbeket a tanítás és nevelés terén a hasznostól és haszontól.

Minden hiábavaló beszéd és ismeret bűn a gyermeki lélek ellen, mely nem épít, hanem ront. Az ismeretek halmazának túltömege egyenlő a nagy traktátus eredményével — láz, főtájás, émyégés — szóval egy neme a betegségnek. Nemde. annyit együnk, a mennyit megemészteni képesek vagyunk, azaz annyit tudjuk, mennyit elménkbe befogadhatunk.

A tudomány, az ismeretek szerzése csak úgy válik hasznára a gyermeknek, ha a szükségest onnan a hiábavaló ki nem szorítja. Az ész és szív két kamrája a gyermeknek, hova ismeret- és kedélykincseit rakja. Ugyan ne csömöszköljünk oda hiábavaló lim-lomokat, felesleges s általa az életben sohasem használható ismereteket.

Első helyet kell eme kamrácskákban foglalnia az isteni félelemnek, aztán a szülői és felebaráti szeretetnek. Ezután jó a lehetőleg biztos és készleges olvasási, írási és számolási képességek, melyet nyomban követnek a megélhetésnek alapfeltételei, t. i. készleges ömunkásság tere a gazdaságtan, és egészség-tanban s végül a természet szépsége-ereje és törvényeinek ismerete s gyakorlati életben való okos felhasználása. Ezek a szükségességek. A többiek hasznosak bár, de károsakká lesznek akkor, ha a gyermek drága idejét a fennebbiekre elvonják.

Az ilyen gyermek, az ilyen növendék, az ilyen ifjuság bármily pályát választ, bármily sorban fog élni az életben, támasza lévén a hit, melynek bizonyítéka a jó cselekedet folyton megelégedett, jámbor ember leend s mint ilyen, boldogítója családjának, hasznos tagja a társadalomnak. Szülők és népnevelők! Törökjétek a gyer-

TÁRCZA.

A haldokló titka.

Ott fekszik a kórágony a halállal küzködve az egykor deli világi. Szegény emberek adtak menhelyet az elzüllött férfinak, hogy legyen, hol meghaljon; hisz a sok szép puha kebel, melyen a nőhódító annyiszor megpihent, bezárult előtte.

A lelkiismeret megszólal benne s bár önkívüli állapotban van, mégis eléggé érthetően susogják ajkai a rettentő vallomást:

„Beszélnem kell, mielőbb meghalnék. Csak perceim vannak hátra, mindent be kell vallanom. Gyilkos vagyok. Megöltem a nőmet. Beatrice volt a neve. Nagyon szeretett, de én végtelen elidegenedtem tőle. Az okát magam sem tudtam volna megmondani. Láttam nőket, a kik sokkal jobban tetszettek nekem, mint nóm . . . Szerettem volna elválni a feleségemtől, de oly jó, oly gyöngéd volt irányomban, hogy nem tudtam rá okot találni. Ha elhagyom, követ a világ végére. Mit csináljak?

Velenecében egy éjjel együtt sétáltunk a nagy csatorna partján, a vízbe dobtam . . . Késő éjjel volt. Egy lélek sem volt tanuja a gyilkosságának. Hazamentem s hogy a gyanút elhárítsam magamról, díjat tűztem ki annak, a ki nyomába vezet. Nagy keresés után kifogták holttestét; én siránkoztam, kezeimet tördelem. Ez nem volt képmu-

tatás. A lelkiismeret nem hagyott nyugton Hogy minő életet éltem azóta? Hogy a lelkiismeret szavát elhallgattassam, elmerültem az élvek tengerébe s száltam virágról-virágra, de hiába! Beatriczet nem feledhettem el.

Mióta beteg vagyok, minden éjjel egy apáca jön ágyamhoz, arca fátýollal van elfödve. Ez igen jó hozzám. Midőn fájdalmaim vagyok, csak megérint s lázam csillapul. Emberfölötti hatalmat gyakorol rám s lelkikinjaim is csillapulnak az ő jelenlétében. Azt hiszem, angyal jó le hozzám, hogy enyhítse kinjaimat De hogy jöhet hozzám, angyal, hozzám a ki gyilkos vagyok? Az angyalnak tudnia kell az én bünömről.

Az éjjel, midőn a toronyóra éjfélte verte, ismét láttam őt egészen fehérbe öltözve, arca el volt fátýolozva. Fülém hajolt. Erős lázam volt. Megérintett és én sokkal könnyebben éreztem magamat. Most már meg mertem szólítani.

— Tudom, hogy angyal vagy, szent vagy, talán maga a Madonna. De hogy jöhetsz ily silány emberhez, mint én vagyok. Szánsz engem.

A fehér alak csak annyit válaszolt:

— Az ég irtalmas.

— És te is szánsz?

— Szeretlek.

Akkor összekulcsoltam kezeimet s úgy kértem őt, hogy mutassa meg arcát.

— Tudom, hogy pokolba kerülök, mutasd meg arcod, lesz vigasztalom a más világban.

Ugy tetszett nekem, mintha hallottam volna sohajtását.

— Ezelőtt már láttál elégszer.

És félrevonta fátýolát. Nőm volt. A meggyilkolt Beatrice. Abban a pillanatban eltűnt.

Azóta nem láttam, de most nyugodtabbnak érzem magamat. Semmi érdemem nincs ugyan reá, de a béke honol velem

A borzasztó vallomás után mintegy megkönnyebbülten nyugszik ott, de csakhamar ismét felriad s újjával a látomány felé mutatva kiált:

— Az ott Beatrice! Ismét jön! Oh jer, jer drága Beatrice! — s visszahanyatlík párnájára s meghal, míg a jelenlevők keresztet vetve magukra, rebegik: „Isten legyen irtalmas a szegény bűnös lelkének!”

Szerelmi vallomás.

Erdőmagány, hol az ünnepélyes csendet nem zavarja a köznapi élet zaja, hol a susogó lomb reszketegen enyeleg a csökolódzó szellőcskével s az ingó ágról édesen csalogatja szeretett párját a tengelicz; — van-e kivüled alkalmasabb hely a szívből fakadó tavaszi érzés nyilvánulására! Vén cserfa alatt pihen a fiatal hölgy; egyetlen kísérője ama fiatal ember, ki a sima keztyűs salontársaság-

mek drága idejének bölcs felhasználására, tanítsátok, neveljétek, de taníttassátok és neveltesseitek azokat ne a mai világ rossz szokása szerint, hanem a szerint, a mint azt Péter apostól II. levele 1-3. és 11. verseiben ajánlja, ezeknek meg nem tartása esetén sem ti nem nevelkedhettek a jóbán, sem nem nevelhettek a jóra senkit és soha, e nélkül bitoroljátok ezt a szép elnevezést: nevelő, mivel egy a szükséges dolog, melynek bírása boldoggá tehet mind itt e földön, mind az örök életben.

Az iskola év kizsöböt csak most fogjuk átlépni. Új erővel, igyekezettel kezdjük e tanévet. Vessük el és hányjuk ki a hiábavalóságokat, mely senkinek nem használnak. Vezessük a forráshoz, a hamisítatlan Bibliához gyermekeinket és tanítványainkat; éldeltessük velök, mint atyáink idejében cselekedték, a mézédés jézusi és apostoli szavakat; ne adjunk e helyett szájköba emberi bölcseséget, hanem az igazságnak ama tejével táplálkoztassuk őket, mely az élet minden körülményei között megmarthatja az ő lelkeiket.

Tanítsuk az ismeretek közül főképp a szükségességeket s röviden a hasznosakat, dobjuk el a hiábavaló dolgot és a haszontalan tárgyakban és beszédekben. Ismerjük el, hogy az idő drága, sőt hamar mulik, miért is aknáztassuk ki azt velök úgy, hogy ha aranyat is találhatnak, hitvány ólomért ne fáradozzanak.

Igy nevelünk az életnek, ha megadjuk a szükséges ismeretet a testnek úgy, a mint a léleknek, de mindenkor tartsuk szem előtt, hogy „egy a szükséges dolog s boldog, a ki a jobb részt választotta.“

A becsület.

Temetnek. Nagyon sok helyen temetik azt, a mi legdrágább a világon, a mit ha az ember elvesztett, újra fel nem találhatja, s a mi nélkül az ember olyan, mint az alvajáró, kit mindenki lát, mindenki sajnál vagy megvet, — temetik a becsületet.

Mi a becsület? Nem kézzel fogható valami az, hanem olyan, mint a patak kristály tiszta vize, a melyen keresztül a medrében fekvő kavicsok is meglátszanak s a melyen megtörik a nap arany sugarára, olyan, mint a himpor a lepke szárnyain, mint a szilva kékes homálya, a mely csábitólag hívja az embert s ha megérinted — eltűnik. A becsület maga az ember életető eleme, ha ez megvan, nyugodtan viseljük a sors csapását s ha elvesztettünk is mindent, a mi anyagi, nem veszítettük el azt, a mi drágább minden kincsénél, a becsületet!

Légy szegény, légy lenézve, hogy nem tudsz lépést tartani a pökhendiségben a henczegekkel, kik azért, mert szegény vagy, elbizakodva vagyunkban, szármalasan mosolyognak feletted; tűrj ezt békésen, mert a becsület maga isteni adomány, mely az ember őrizetere van bizva, forrása világos, míg ellenben a vagyonszerzés módját, a gazdaságot nagyon sok esetben homály is borítja.

Ha visszatekintünk a régmúltba és elmélnünk kezdünk azon nagyságokról, a kik nem vagyon, nem más, mint a becsület által emelkedtek fel a

ban, kimért udvarias bókokon kívül egyebet nem szólhatott az epedve szeretett kisasszonynak. Halvány képe, gyakori szórakozottsága s mély, lángoló tekintete ugyan elárulta titkolt szenvedélyét, de vajjon az udvarlók veregétől körülrajongott delnő nem egy másikra vetette e már szemét?

Erdőmagányban, susogó lomb alatt lepihen a férfi puha gyepre, imádjottjának lábainál. Feltekint s forró tekintete a nővel hirtelen találkozik. Szelid jószág, bátorító rokonszenv szólnak amannak méla szeméből. A fiatal ember önkéntelenül térdre áll, átkarolva a piruló nő derekát, vallomást tesz. Elmondja, mennyire szereti, hogy érte eled s nélküle az élete sivar éj. S a nő önfelédten vállaira ejti remegő karjait s nedves szeméit néma kéjjel legetli az ábrándosan susogó hevült arczán.

De a távolban várakozó nyergelt lovak egyike elnyeríti magát, — a nő felébred szerelmi álmából s gyöngéden utasítva el a térdelőt magától, mint egy korholólag feddi:

— Ugyan bizony, ön mit tesz?

— Egy esőket nyujts, angyalom!

A kisasszony haboz, körültekint, aztán hirtelen fölgruk ülőhelyéről s kimért hidegséggel mondja:

— Kérem, már várni fognak otthon!

Corvin.

magasba s arányt állítanak a mai korkövetelményeivel, megdöbbenő lesz az eredmény, mert az, a mi akkor erény volt, ma az semmi s éppen olyan, mint egy kvarcz darab egy szemernyi gyémánttal szemben.

Ma a pénz a becsület. A pénzért eped, rajong mindenki, mintegy azzal akarván kiközösülni azon csorbát, a melyet becsületlen érez. Rajongva vágyik mindenki a gazdaság után s miért, mert a szegény becsületest lenézik, nincs értéke, míg ellenben a gazdagot, fedje bárminő homály annak vagyonát, tömjénezik, kitüntetik, a becsület rovására.

Temetik a becsületet, de nem csak azzal, mert sikkaszt, mert lop, mert csal valaki s minden módot felhasznál a gazdagság elérésére, hanem temeti azon kor, azon pársyú felfogás, a mely nem adja meg az értékét a porszemnek és a kavicsnak egyaránt.

Ezzel ássák a sirt a becsületnek, a helyett, hogy megbecsülve az embertársakat, nem néznék le a vagyonos a szegényt, azért, mert annak nincsen gazdagsága.

Nem a vagyon szerint kell mérlegelni a becsületet és az embert, hanem a becsület szerint kell elbírálni az embert és a vagyonát.

Rége óta becsület nem volt árucikk, ma az. Nem volt a vagyon becsület-szerző, ma a vagyon hozza magával a becsületet is, ferde felfogások, hasonló a századvég haladásának némely gyümölcséhez.

Rége óta volt az első kérdés, becsületese-e az ember, ma pedig az, van-e vagyon? És ha vagyon van, akkor már ott látjuk homlokán a becsületet is!

Hajdan rábizták az ország kincsét egy szegény, de becsületes emberre, ma már a legkisebb vagyonekésznél is úrdéket követelnek, mert hiába haladunk a korról s a minő rohamosan haladunk előre, épp úgy veszt értékéből a becsület is annyira, hogy ma holnap mutogatni fogják az embert, a ki becsületes volt!

Dívtos kórókkal van telve a századvég levegője és megfertőzve oly mértékben, a melyek ellen egy erős átalakulás kell s ez az átalakulás, a mely számlálni fogja a bajt, alapjában a becsület megbecsülése lesz.

Ha a beteg bajának felismerése után az orvos alapos kurát alkalmaz és elkövet mindent a beteg felgyógyítására, nekünk is el kell követnünk a társadalmi kórok kiirtására és pedig azzal, hogy első sorban mérlegeljük az embert becsülete szerint, vessük meg a vagyonszerzést, nem világos utakon, hanem helyette keressük a tisztességes megélhetést, vessük le az átkozott dívtos betegségeket, legyünk szerények, ne tartsuk versenyt egymással és hagyjuk a pökhendiséget azoknak, kiknek korlátolt felfogása szerint a vagyon a becsület és a vagyon a gazdaság teszi az embert és emeli annak becsületét is!

Levelezés.

Scsavnyik-fürdő, 1898. augusztus 5.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A kínálkozó jó alkalmat megragadva, felvidékünknek egy gyógyforrásokban gazdag fürdőjével akarom megismertetni b. lapja útján a nagyérdemű olvasó közönséget; ezt teszem annyival is inkább, mert a nagy emberáradatban igen sok azoknak a száma, akik csusz, reumatikus bántalmak által gyötörtetve, élik le életüket anélkül, hogy e kizsöböttségre megtalálnák a gyógybalsamot. Pedig a föld gyomra telve van az e betegségeket alaposan kikuráló kincseket érő gyógyszerekkel, csak keresni kell a helyeket, ahol ezek az áldásos gyógyvizek kibuggyannak.

Egy ilyen jöttévő helyre találtam én is akkor, a midőn Felső-Magyarország északi részében a bércezes kárpátok déli kiágazásában, enyhe és egészséges hérvíj levegőjével a savanyu víz és kénben gazdag forrású scsavnyiki fürdőt felkerestem és mondhatom, hogy a fürdő dugzagdag forrásaival a gyógyítás terén valóságos csodát művel.

Nem reklamszerűen mondom én el ezeket, mert hiszen erre a derék fürdőtulajdonosnak: főtisztelendő Sutor Ágoston Szt.-Agoston rendi főkormányzóknak nincsen szüksége, mert ő a fürdőt nem hasznosleséből tartja fenn, hanem igenis azért, hogy a szenvedő emberiségben segítsen azzal. Hogy pedig ez tényleg csakugyan így van, igazolja az a körülmény is, hogy az erre rászoruló szegények teljesen díjtalanul kapnak lakást és fürdő élvezetet. A számos esetből a helyszüke miatt egyetlen egy esetet hozok fel ez alkalommal, a mi eléggé megvilágítja a nemesszívű főúr áldásos cseleke-

detét. Ugyanis az elmúlt évben egy bártfai vasuti alkalmazottat gyógyíthatatlannak látszó betegsége miatt a szolgálatból felmentettek, aki a scsavnyiki fürdő tulajdonosról, sokszor hallott emberszere-tére apellálva, mint kétségbeesésnek egyetlen szalmaszála kapaszkodva, teljesen pénz nélkül, testben és lélekben megtörve kereste fel a scsavnyiki fürdőt, ahol teljesen ingyenes gyógykezelés után először egészségét és ennek következtében állását nyerte vissza.

Megtörténi akárhányszor az is, hogy a már felgyógyulva távozott a fürdőtulajdonos még uti-költséggel is ellátja.

A fürdőzők kényelmét kereső fürdő igazgatóság gondoskodott arról, hogy a postahivatal a fürdőhelyekben legyen, valamint hogy a fürdőzők mérsékelt áron kényelmes lakás és kitérő étkezéshez jussanak.

Kiránduló helyekül szolgálnak az itt elterülő zöldelő fenyves erdők, melyeknek felséges illata már magában véve is gyógyerejű. Különösen az idén igen látogatott e fürdőhely. Vannak itt a szélrésza minden irányból vendégek, de túlyomóan felső-zeplénié és sárosiak. Minden vasár- és ünnepnapokon nagyszámú kirándulókat rendez a közelben lakó intelligens közönség, melyhez a fürdővendégek is csatlakoznak, s a fáradozást mindég egy-egy naszterű áldomás szokta követni, mert tudni kell, hogy itt nem csupán gyógyulni, de egyszersmind kedélyesen mulatni is lehet.

Felső-Zemplén.

Vegyes hírek.

— **Mauzoleum felszentelés.** Mint értesülünk a gróf Sztáray-család által a Hradokon épített mauzoleum felszentelése vagy e hó végén, vagy pedig a jövő hó elején fog végbemenni. A felszentelést Bubics Zsigmond kassai megyés püspök teljesíti a gróf Sztáray-család iránti tiszteltetből. — Megemlítjük, hogy a mauzoleum 70,000 frtba került.

— **Nyári mulatság.** A folyó hó 21-én Málcán tartandó nyári mulatságra vonatkozó meghívó így hangzik: „Meghívó. A Lasztoméri újonnan építendő ev. ref. templom javára 1898. évi augusztus hó 21-én a málczi fürdőben tartandó hangversenyvel egybekötött zártkörű nyári mulatságra kívül czimzett urat és családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti-díj: személyjegy 2 korona, — családjegy 5 korona. Kezdeté delután 5 órakor. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak s hírlapiag nyugtáztatnak. Kéretnek a t. hölgyek mentől egyszerűbb öltözetben megjelenni. Azon t. vendégek, kiknek szobára s a vasuti állomástól való be- és kiszállításhál fogatira van szükségük, ezen irányú kívánásaikat, idő. Kiss Tamás málczi ev. ref. lelkész urnál, a mulatságot megelőzőleg legalább 5 nappal bejelenteni sziveskedjenek s ez esetben azokról az elnök-ség ingyen és potosan gondoskodni fog. Ételek és italok Pintér V. fürdővendéglősnél mérsékelt áron kaphatók. Kedvezőtlen idő esetén fedeti helyről gondoskodva van.“ A rendezőség élén Stépan Gábor nagybirtokos áll.

— **Az ubrezi leégett rk. templom** építési költségeinek fedezéséhez Szerbák György és társai Amerikából 130 frtot, Sztivka János és társai szintén Amerikából 87 forintot küldöttek az ubrezi plebánia hivatalába. Özv. Várady Török Etelka grófnő pedig egy sajátkezüleg készített violaszínű casulát és antipendiumot ajándékozott az ubrezi templom részére.

— **Megkegyelmezés.** Dobránszky Adolf, ny. cs. és kir. udvari tanácsos, zemplén-csertési föld-birtokos, aki vagy 20 évvel ezelőtt felség sértés miatt Magyarországból száműzve lett s azóta Insbruckban tartózkodott, m. hó 21-én, legfelsőbb kegyelem folytán visszatért birtokára, családjá körébe.

— **Baleset.** Spenik András, jeszenői gör. kath. tanító Józszára az ottani gyógyfürdőbe ment családjával üdülni. A mint haza akart indulni, szekérre való felszállás közben lovai hirtelen meg-rántották a szekeret s ő oly szerencsétlenül esett le a felhágóról, hogy ballábát a bokában eltörte.

— **A tokajti műkedvelők** f. évi augusztus hó 6-án az aranyas szálloda kerti helyiségében tánccezzal egybekötött műkedvelői előadás rendeztek, mely alkalommal a „Szellemdus hölgy“ és „Kukli prédikációk“ című egy-egy felvonás vígjáték került színpadra, az előadás jövedelme az ottani ág. evang. egyház torony alapja javára fordított.

— **Menetrend változás.** Említettük néhány héttel ezelőtt, hogy a homonnai és nagymihályi járásek kérelmezték a régi vasuti menetrend visszaállítását. E kérelem figyelembe vétetett és a hó 10-étől kezdve a régi menetrend szerint közlekednek a vonatok.

— **Ésküvő.** Folyó hó 6-án Vág-Ujhelyen fényes esküvő volt. Fröhlich József posta- és táv. tiszt vezetett oltárhoz özv. Vérffy Károlyné szül. Ocsovszky Vilma leányát Etelkát. Mint kérő nász-nagy a vőlegény részéről Nuzser Gusztáv postafőnök, mint kiadó nász-nagy a menyasszony részéről Berkó István gyógyszerész szerepeltek. A polgári szertartást Halachy Ferencz annyakönyvvezető, az egyházi pedig gróf Pengrác Adolf vág-ujhelyi prépost végezte. A fiatal pár még az nap elutazott.

— **Békát nyelt.** Furcsa dolog esett meg a Mitrovicza melletti Csalmi községben. Brankovics Mihály gazda ember fiatal felesége, midőn egy korsóból vizet ivott volna, az edénybe véletlenül beleugrott békát is lenyelt. Az asszony a kellemetlen érzés következtében ájtultan rogyott össze és csak nehezen tudták magához téríteni. Ezután mindinkább gyengébb és beteges lett és folyton felpanaszolta a béka által belsejében okozott kellemetlenséget. Hozzátartozói csak biztatták és vigasztalták, de a fiatal asszony a fájdalmak következtében ágyba került. Végre orvosi segíélyhez fordultak. Mojlics Milos mitroviczai dr. az asszony nyakából a kellemetlen hullót eltávolította és csodálatos, az állat 14 napi különös tartózkodási helyéből élve került elő. Az asszony felgyógyult és az orvos spirituszban őrzi a békát.

— **1900. évi** Párisban rendezendő világkiállítás munkálatai már annyira előhaladtak, hogy a bejelentési ívek szétküldtek. A bejelentések a f. évi október hó 1-éig eszközölnök. A kiállítók térdíjat nem fizetnek, a kiállítási tárgyak szállítási költségeit, továbbá a tárgyaknak Párisban leendő elhelyezési, rendezési, díszítési költségeit a kiállítási alap fedezi. A kicsomagolás és becsomagolás Párisban szintén a kiállítási alap terhére történik, szóval kiállítókat semmiféle költség nem fogja terhelni. Bejelentési ívek és tájékoztató szabályzat a Kereskedelmi és Iparkamaránál kapható.

— **Kertészeti tanfolyam tanítók számára.** A földművelésügyi miniszter az idén, szeptemberben Keszthelyen, Kolozsmonostoron, Adán, Algyógyon, Csákvárott, Kecskeméten Lugoson és Pápán kertészeti tanfolyamot tartat népközponti tanítók számára. Összesen 130 tanító lesz a tanfolyamon, valamennyi 40—50 frt általányt kap, a melyből az utazási és más költségeket fedzi. A tanfolyam két hétig tart s a jelentkezések az illetékes tanfelügyelőségnek eszközölnök.

— **Állategészségügy.** Lépfene: Cselej 1 udvar, Egres 1 udvar, Ujba 5 udvar, Végardó 2 udvar, összesen 4 község 8 udvar. Veszeleg: Bodrogkeresztur 1 udvar, Gercsely 1 udvar, Sárospatak 2 udvar, S.-A.-Ujhely 1 udvar, összesen 4 község 5 udvar. Takonykór és bőrféreg: Lasztomér 2 udvar. Tenyészbenúság és hólyagos kiütés: Cselej 4 udvar. Rühkór: Tokaj 2 udvar, összesen 1 község 2 udvar. Sertésvész: A.-Regmecz 22 u., Bély, 1 u. Berettő 1 u., Biste 1 udvar, Butka 1 u., B.-Szentés 19 udvar, Cziroka-Béla 3 u., Cziroka-Hosszamező 1 udvar, Czeza 1 u., Csörgő 1 udvar, Damóc 1 udvar, Homonna 1 udvar, Kesznyétek 1 p., Király-Helmecz 3 u., Kis-Czigánd 1 udvar, Kis-Géres 5 udvar, Ladmóc 9 u., Lelesz 11 u., Lelesz-Polyán 1 u., Megyaszó 1 tanya, Mező-Zombor 2 u., O.-Liszka 14 u., Rad 1 u., Riece 12 u., S.-A.-Ujhely 2 u., Semjén 8 u., Szinyér 3 udvar, Szolnocska 1 leg., Takta-Harkány, Udva 21 ud., Vásárhely 1 ud., Velejte 7 u., összesen 32 község.

— **Mennyit ér egy ember?** Ha egy egészséges férfi él 60 évig, ebből 40 évet lehet venni olyan időre, melyben az államnak segítségére lehet. Évenként keres — mondjuk — 500 forintot. Ezen összegre esik 100 frt kereset-adó. Tehát egy egészséges, jól kereső férfi állami becsértéke 100 frt. Persze azé, akinek semmije sincs. Már most 4 millió ilyen férfit véve föl magyar állampolgáru: ezekben az állam négyszáz millió frt tökélet bir. Hát még az a négy millió, kiknek vagyonuk van; meg az a harmadik négy millió, kik a katonákat szolgálatják? Hiába mondja tehát Szemere Attila, hogy: „Nem boldog a magyar.” Mikor az.

— **Kiutalványozott menyasszonyok.**

A számi hölgyeknek, a bizonyos korba jutottak. Anélkül, hogy férjhez mentek volna, joguk van magukat az állami hajadonok listájába fölvetetni, a mi azt jelenti, hogy az uralkodó köteles nekik férjet szerezni. A szegény férfiek ehhez a muszájházassághoz az ottani büntetőtörvénykönyv erre vonatkozó paragrafusai alapján jutnak. Csulalonkorn alattalóit, ha vétének az ország törvényei ellen, nem sujtják, mint Európában, pénz- vagy másféle büntetéssel, hanem kényszerítik őket feleségül venni egyet vagy többet az állami hajadonok közül. Ha kis vétségéről van szó, akkor az elítélt maga választhat közülük, ha nagyobb a büntetés, akkor azt köteles feleségül venni, a kit hivatalosan kiutalványoznak számára. Ennek a szivfritsított rendszernek köszönhetően Csulalongkorn országának fiatal hölgyei, hogy nem kell félniük a véneleányosság keserűségeitől.

— **Bábaképző-tanfolyam.** Az ungvári kir. bábaképző-intézetben az őszi tanfolyam f. évi szeptember 1-én kezdődik és tart jövő évi január végéig. E tanfolyamra 30 tanítványnál több nem vétetik fel. A felvételt a jelentkezés sorrendje szerint eszközöltetik. Jelentkezni lehet egy hónappal a tanfolyamok megkezdése előtt. Fölvilágosítással levélbeli megkeresésre is szolgál: az ungvári bábaképző-intézet igazgatósága.

— **Szerencsétlenség.** Töke-Terebesen f. hó 10-én d. e. cséplés alkalmával, egy fiatal leánynak, ki a cséplőgéphez a kékvetet adogálta, a gép az egyik lábát elvágta.

— **Hatszázéves buza.** Fegyvernek község határában, a gróf Szápáry-féle birtokon téglágető kemenczét csinálnak. Ásás közben a munkát végző cigányok két veremre akadtak, mely tele volt el-mállott búzával és rozsszal. Ugyanitt egy teljesen rothadásnak induló zacskóban a XIII-ik századból származó egy csomó ezüst-pénzre is akadtak a munkások. Nem lehetetlen, hogy a talált dolgok a tatárjárás idejéből valók s azért érdemes volna az ásatást ahhoz értő emberek felügyelete mellett folytatni.

— **Bolander** Konrad ma ünnepli hetvenedik születése napját; ez alkalmából összes 1040 íven 68 kötetre terjedő szépirodalmi munkái magyar fordításban 70 frt helyett füzve 5 frtért, egész váson díszkötésekben 85 frt helyett 12 frt 50 krért küldetnek meg. Megjelent: Dvorzák „Idézetek Tára” zsebkiadás, közel ezer szerzőtől több mint 4000 idézet, ára füzve 2 frt, díszkötésben 2 frt 40 kr. Comp. Theol. Dogm. füzve 60 kr. kötve 1 frt. Comp. Hermeneut. Intruductio 60 kr. kötve 1 frt. Havi Füzetek kiadóhivatala, Budapest, II. Donáti u. 3.

— **Szülők figyelmébe** ajánljuk Röser tan-és nevelőintézetét (alapított 1853-ban). E kítőnő hírnévként örvendő intézet magában foglalt 3 osztályu keresk. iskolát, mely teljesen egyenrangú a keresk. akadémiákkal, éreutségi bizonyítványai az egyéves önkéntességre képesítenek és négy osztályu polgári iskolát. A tanulók kívánatra az iskolákkal kapcsolatos nevelőintézetbe is felvétetnek. Bővebb értesítést szívesen küld Röser János igazgató Budapesten.

— **Kítőnő egér- és patkányméreg** készíthető 500 gr. dísznózsir, 5 gr. szalicilsav, 1 hagyma, 50—100 marhafaggyu, 500 gr. bárium-karbonát és 500 gr. 29%-os amoniás rézrozsdá oldatból. Hz apróra összevagdalt hagymát a zsir és a fagygyu keverékben addig pörköljük, míg sötét barna színű és kellemes hagymaszagú lesz a tömeg. Ezután hozzáadva a szalicilsavat, átszűrjük és addig keverjük, míg a téglig kihült zsir átlátszatlaná válik. Ezután belekeverjük a bárium-karbonátot és végül a rézrozsdá-oldatot.

— **Országos vásár** volt hétfőn városunkban, de nem igen sokat ért sem az eladók, sem pedig a vevők részére.

— **Praktikus ragasztószert hordók számára.** A pinzegazdaságban nem egyszer fordul elő, hogy a hordó megkorhad és a bor vagy szesz az így támadt résekben kifolyik. Ezen a bajon úgy segíthetünk, hogy a réseket a következő módon készült ragasztószerttel ragasztjuk be: 60 rész konyhasó és 33 rész fehérviasz gyöngye tűz mellett összeolvasztatnak és az így nyert keveréket 40 rész fahamuval összehabarjuk. Ezzel a keverékkel a hibás hordórészeket meleg állapotban

bekenyjük. Mihelyt lehült, minden nyílást légmentesen elzár.

— **Mire tanítsuk leányainkat?** E kérdésre egy amerikai lap így felel: Adjátok nekik jó tanácsot. Tanítsátok meg, hogy jó ételt tudjanak főzni. Tanítsátok meg mosni, vasalni, foltozni, varni, hogy maguk készítsék maguknak a ruhát. Tanítsátok meg kényeret sütni és oktassátok ki, hogy a jó konyha megőv a gyógyszerártól. Tanítsátok ki, hogy egy frankban 100 centim van és hogy csak az gazdálkodik, ki kevesebbet költ, mint amennyit bevett, mert a ki többet költ, az okvetlenül elszegényedik. Tanítsátok ki, hogy egy egye kifizetett gyaoptruha többet ér, mint egy ki nem fizetett selyemruha. Tanítsátok ki, hogy mindig többet ér egy kevésbbé szép, de telt, egészséges arcz, mint tiz szép, de beteges külsejű. Tanítsátok ki, hogy gondosan vásároljanak és mindig csináljanak számadást. Tanítsátok ki önbizalomra és önállóságra. Adjátok tudtakra, hogy egy becsületes mester-ember, ha nincs is vagyona, érdemesebb, mint egy tuczat járdakoptató, ha bármily diszesen öltözködik is. Tanítsátok kertészkedésre és a szabadban való foglalatokodásra. Ha módokban áll, tanítsátok ki a zenére, festészetre és más hasonló művészetre, de ne feledjétek el őket figyelmeztetni, hogy mindezek csak másodsorban veendő figyelembe. Tanítsátok ki, hogy a gyalogjárás egészségesebb a kocsizásnál és hogy a vadvirágok is szépek azoknak kik megtekintésre érdemesítik őket. Ha mindezeket megtanulják és betartják, akkor bátran férjhez mehetnek, mert bizonyosan boldogok lesznek.

— **Mennyi olasz bort isznak Magyarországon?** A kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumhoz érkezett értesítés szerint az osztrák-magyar monarchiába behozott olasz hordóbor mennyisége a folyó év január május hónapjaiban 673.437 hektoliter volt, vagyis 154.458 hektoliterrel több, mint a mult év megfelelő időszakában.

— **Haladás.** Apa: Hisz te megcsaltál engem, te ficzkó! Azt mondat, hogy az egész könyvet áttanulmányoztat és még csak fel sincs vágva. A diák: Az semmit sem bizonyít, papa, mert én X-sugarakat használtam.

— **Rendszeresen.** Apa: Ugyan, hogy tudta beírni a fiam bizonyítványába, hogy iskolalátogatása: — rendszertelen.

Tanító: Hisz minden héten kétszer hiányzik. Apa: Hát persze, de rendszeresen.

Szerkesztői posta.

Sz. E. (Sárospatak.) Szives ajánlköztését köszönjük, azonban azt igénybe nem vehetjük, mivel a kiadóhivatal a lapot a jövő hó végéig meg fogja szüntetni és így nincs szükségünk új tudósítókra.

Abara. Arra a levelezőlapra vonatkozó választ szeretőnk már elolvasta.

Á-ló (Helyben.) Igaza van. A liba nem kacsa. De a mint leveléből látjuk, a számár még is csak számár marad.

Ujhely. Kár olyan nagyon erőszakolni a dolgot. Hiszen egyszer már megizentük, hogy czikke nem közzölhető, átdolgozásra meg nem vállalkozhatunk, mert más dolgunk van. Tegye azt meg ön és ha látjuk, hogy sikerrel végezte, nagyon szívesen teljesítjük kérését.

Felelős szerkesztő: Gál Vilmos.

Kiadó-tulajdonos: Landesman B.

HIRDETÉSEK.

A zavatkai felső korcsmában állandóan nagy mennyiségben

== TÉGLA ==

kapható.

1000 drb ára 16 frt.

Tisztelettel

SCHWARTZ BERNÁTH.

ALHAMBRA
a legolcsóbb
levélpapír.

— LANDESMAN B. —
könyvnyomdájában

(A „FELSŐ-ZEMPLEN” KIADÓHIVATALA)

főteza **Nagy-Mihályon** főteza
 felvételnek mindennemű

nyomdai munkák

és pedig:

**körlevelek, levélpapírok és borítékok
 czégnomással, számlák, táblázatok,
 lakadalmi és báli meghívók, gyászla-
 pok, névjegyek, röpiratok, szaklapok,
 takarékpénztári nyomtatványok, leve-
 lező-lapok, árjegyzékek, szépirodalmi
 és tudományos művek, egyházi, isko-
 lai és uradalmi nyomtatványok, fal-
 ragaszok. stb. stb.**

Izléses és gyors kiállítás!

Jutányos árak!

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
 teljesíttetnek.

Megrendelhető:

! Ujdonság! — ! Ujdonság!

Saját arckép

mint levélbélyeg

minden visit- v. cabinet-fénykép után.

25 darab ára 1 frt 25 kr.

Nagy raktár a legújabb divatu

levélpapírokban

simán és diszitással.

Irodai szerek nagy raktára.

LEGÚJABB:

Levelező-lapok

ALBUMA

nagy választékban.

Levelező-lapok

Nagy-Mihály látképevel

8 nap múlva érkeznek meg.

227. sz.

1898.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagymihályi kir. járásbíróság V. 124 számú végzése által Mikita János javára Kása Gábor ellen 150 forint tőke, és eddig összesen 41 forint 23 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 401 frtra becsült lovak, szekér, csikó, tehének, stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a fenti sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis morvai lakásán leendő eszközlésére **1898. évi augusztus hó 19-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt N.-Mihályon, 1898. évi augusztus hó 2. napján.

Gál Vilmos,
 kir. bír. végrehajtó.

Fényképészet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Nagy-Mihályban, selyem-utca, özv. Bika Mihályné házában,** egy

fényképészeti műtermet

nyitottam, melyben művészies kivitelű fényképek a legkisebb alakutól életnagyságuig — színezve is — izlésesen és jutányos árszámítás mellett készülnek.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri mély tisztelettel

HERCZIK BÉLA.

„LONGLIFE”

Levegő tisztító készülék

kapható: Herz Józsefnél Nagy-Mihályon.

Még nem jött!

De jönni fog!

Mert jönnie kell!

FÉNYKÉPÉSZET.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy **Nagy-Mihályon, selyem-utca,** egy

fényképészeti műtermet

nyitottam, melyben fényképészeti felvételeket a legkisebb alakutól életnagyságuig a legjutányosabb árszámítás mellett eszközölöm.

Az általam eszközözendő felvételek a legizlésesebb és legnagyobb pontosságú kivitelben részesülnek.

Azon reményben, hogy a nagyérdemű közönség engem b. pártfogásába részesítend, vagyok teljes tisztelettel

Rosenberg Herman.